

Nemoc, při níž zlobí bakterie, umí odhalit jedině dechové testy

Praha/Karlovy Vary, 23. 11. 2022 – Jak dobře člověk toleruje ovocný cukr nebo laktózu, jak tráví tuky nebo zda má v útrokách *Helicobacter pylori* – to a řadu dalších věcí umí odhalit dechové testy. A jedině s jejich pomocí mohou lékaři stoprocentně zjistit přítomnost nemoci, která sice trápí spoustu Čechů, ale umně se skrývá – tzv. bakteriální přerůstání v tenkém střevě (SIBO). Zatímco ostatní příčiny problémů trávicího traktu je možné objevit také s pomocí endoskopie, bakteriální přerůstání ne. Aby byly testy co nejpřesnější, a nemoc se tak nedala přehlédnout, žádají gastroenterologové pojišťovnu o úhradu jejich komplexní varianty – s měřením vodíku i metanu. Budou se o tom bavit na svých 17. vzdělávacích a diskuzních gastroenterologických dnech, které startují ve čtvrtek 1. prosince v Karlových Varech.

„Dechové testy umí odhalit příčinu řady potíží trávicího traktu a to způsobem, který je pro pacienty příjemnější než vyšetření endoskopické. To ale nikdy zcela nenahradí, protože při měření z dechu nelze odebrat vzorek sliznice. V některých případech jsou však testy z dechu nenahraditelné,“ říká specialistka MUDr. Zdislava Vaníčková z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky VFN v Praze. Takovým případem je právě bakteriální přerůstání v tenkém střevě, kdy se bakterie přestěhují z tlustého střeva do tenkého, kde být nemají, a začnou v něm „dělat neplechu“. Tento stav se projevuje například silnými bolestmi břicha po jídle, nadýmáním, průjmy nebo ztrátou hmotnosti. *„Protože příznaky jsou lehce zaměnitelné s jiným onemocněním trávicího traktu, lidé obvykle projdou kompletním vyšetřením včetně gastroscopie a kolonoskopie, kde se však nic nezjistí. Oni se pak trápí dále nebo odcházejí s jinou diagnózou. Jejich kvalita života se snižuje, v extrémních případech nemoci dokonce potraviny procházejí tenkým střevem tak rychle, že si tělo nestíhá brát potřebné živiny a nemocný hubne a chátrá. Když SIBO odhalíme a nasadíme správná antibiotika, 6 z 10 pacientů se uzdraví hned v prvním kole léčby. Zcela se vyléčí 19 z 20 nemocných,“* vysvětluje lékařka důvody, proč se vyplatí po této nemoci pátrat.

Protože tenké střevo je 4,5 metru dlouhé, je těžké v něm nemoc objevit s pomocí klasické endoskopie. *„Lze odebrat tekutinu z počátku tenkého střeva a pokusit se o mikrobiologickou kultivaci nebo provést test s cílem zjistit zastoupení bakterií. Vyšetření však neřekne nic o funkci ani o místě, kde k bakteriálnímu přerůstání dochází. Když se bakterie skrývají například uprostřed nebo v dolním konci střeva, nemusí se na to gastroscopii přijít. Dechový test, zvláště když je komplexní – vodíkový i metanový – umí odhalit nemoc, ať už se skrývá kdekoli,“* vysvětluje MUDr. Vaníčková. Přemnožené bakterie totiž vypouští plyny a ty se krví dostávají do plic – dechový přístroj je tak umí zachytit a změřit. *„Zdravotní pojišťovny dosud hradí měření vodíku, ten vypouští asi půlka přemnožených bakterií, ale ta druhá produkuje metan. Proto potřebujeme hradit i toto měření, abychom je mohli provést komplexně. Zatím se tak děje jen na dvou místech v republice, potřeba by bylo alespoň pět,“* pokračuje MUDr. Vaníčková s tím, že jde o jedinou spolehlivou diagnostickou metodu dané nemoci a vyšetření nemá plnohodnotnou alternativu. Testy s měřením vodíku a metanu doporučuje i evropská gastroenterologická společnost. Zatímco v současné době objeví lékaři tuto chorobu u řádově desítek pacientů ročně, v ČR jí trpí stovky lidí.

Dechové testy se také dobře uplatňují při zjišťování přítomnosti infekce *Helicobacter pylori*, která narušuje sliznici žaludku a může způsobit později závažné problémy. Podle MUDr. Vaníčkové je ideální tyto testy použít při kontrole po léčbě *H. pylori* u nekomplikovaných případů. Z testů z dechu také profitují například pacienti s Parkinsonovou nemocí nebo mentálně postižení, u nichž je provedení endoskopického vyšetření obtížné. Dechový test také „nemá konkurenci“ při zjišťování fruktózové intolerance.

O České gastroenterologické společnosti (ČGS)

Hlavním úkolem ČGS je vytváření odborných a organizačních podmínek pro zmírňování dopadu gastroenterologických onemocnění na populaci České republiky. V rámci ČGS pracují tři odborné sekce a čtyři pracovní skupiny. Odbornou platformou oboru je časopis Gastroenterologie a hepatologie, který poprvé vyšel v roce 1947 a v současnosti je hlavním oborovým periodikem třech odborných společností. ČGS každoročně pořádá kongres s mezinárodní účastí, kterého se standardně účastní více než 1000 odborníků. ČGS se hlásí k aktivní spolupráci s patientskými organizacemi, orgány státní správy a plátcí péče, které považuje za partnery své činnosti. Je pevně zakotvena v evropských a světových gastroenterologických organizačních strukturách. Více informací na www.cgs-cls.cz.

Kontakt pro novináře:

Mgr. Markéta Pudilová, market.pudilova@gmail.com, +420 776 328 470